

UCHWAŁA Nr LXV/345/2022
RADY MIEJSKIEJ W KARCZEWIE
z dnia 24 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata
2022 – 2025.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz.559, 583), art. 4¹ ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.¹) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025, stanowiący Załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Karczewa.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XXXVII/219/2020 Rady Miejskiej w Karczewie z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2022 r.

Przewodniczący Rady
Piotr Żelazko

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2469

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.), kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzone są działania w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii na szczeblu lokalnym jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Z uwagi na ustawowy obowiązek nałożony na organ stanowiący w zakresie uchwalania wyżej wymienionego programu podjęcie uchwały jest celowe i zasadne.

Przewodniczący Rady
Piotr Żelazko

Załącznik do Uchwały Nr LXV/345/2022
Rady Miejskiej w Karczewie
z dnia 24 marca 2022 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
NA LATA 2022-2025**

Wykaz skrótów:

CKiS – Centrum Kultury i Sportu

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

KP – Komisariat Policji

MGBP – Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

MGOŚS – Miejsko-Gminny Ośrodek Samopomocy Środowiskowej

NGO – (ang. non-government organization) – organizacja pozarządowa

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Otwocku

PK – Punkty Konsultacyjne

ŚŚ – Świetlica Środowiskowa

UM – Urząd Miejski

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Opracował:

**CENTRUM PROFILAKTYKI
I REEDUKACJI ATELIER**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU.....	3
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	4
CHARAKTERYSTYKA GMINY KARCZEW.....	5
POŁOŻENIE.....	5
SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.....	6
RYNEK PRACY	8
INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA.....	9
EDUKACJA I WYCHOWANIE	10
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	11
PROBLEM ALKOHOLOWY I NARKOTYKOWY NA TERENIE GMINY KARCZEW	13
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE KARCZEW	15
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE KARCZEW	17
ANALIZA SWOT	19
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU.....	21
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	28
ADRESACI PROGRAMU	28
REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFIAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁAIA NARKOMANII NA TERENIE GMINY KARCZEW NA LATA 2022-2025	28
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	29
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	29

WPROWADZENIE

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Karczew.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Według art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalonego corocznie przez Radę Gminy, a w przypadku gminy Karczew – Radę Miejską.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 10 ust. 2 cytowanej ustawy, w celu realizacji ww. zadań burmistrz opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Karczew na lata 2022 – 2025 został opracowany zgodnie z wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 183 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 711 z późn. zm.).

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

CHARAKTERYSTYKA GMINY KARCZEW

POŁOŻENIE

Gmina Karczew jest gminą miejsko-wiejską położoną w centralnej części województwa mazowieckiego, w powiecie otwockim. Jej siedzibą administracyjną jest miasto Karczew, niemniej Gminę tworzy 15 jednostek pomocniczych, czyli sołectw. Obszar Gminy obejmuje powierzchnię 82 km², czyli około 13,2% terenu całego powiatu. W bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się gmina Celestynów, gmina Sobienie Jeziory, miasto Otwock oraz na drugim brzegu Wisły gmina Góra Kalwaria i gmina Konstancin-Jeziorna.

Rysunek 1. Położenie gminy Karczew na tle powiatu otwockiego

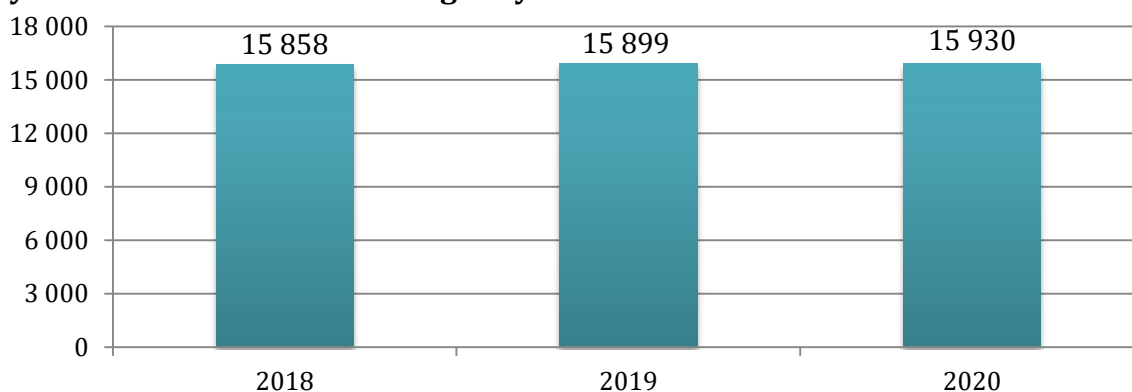

Źródło: <https://otwocki24.pl/>

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Analiza struktury demograficznej w gminie Karczew ukazuje obraz aktualnego stanu lokalnej społeczności. Populacja gminy Karczew liczy 15 930 osób (stan na 31.12.2020 roku), a na przestrzeni ostatnich trzech lat można zaobserwować wzrost w zakresie liczby mieszkańców. W porównaniu do 2018 roku zwiększyła się o 0,5 pp., natomiast w stosunku do 2019 roku o 0,2 pp.

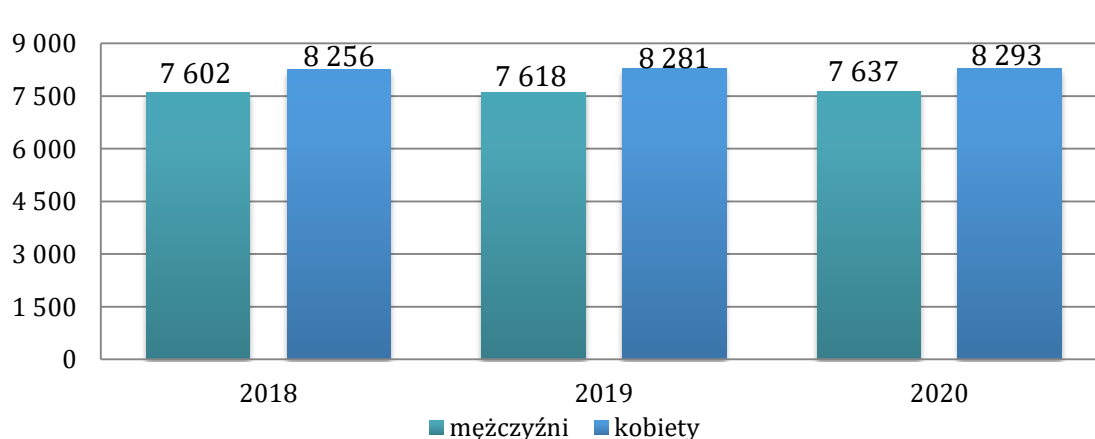
Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Karczew w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na terenie Gminy zauważalna jest niewielka dysproporcja mieszkańców pod względem płci. W 2020 roku gminę Karczew zamieszkiwało łącznie 8 293 kobiety oraz 7 637 mężczyzn, zatem udział kobiet był większy o 4,0 pp. – stanowiły one 52,0% ogólnej liczby ludności, natomiast mężczyźni 48,0%. Współczynnik feminizacji w Gminie w 2020 roku wyniósł 109, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadało 109 kobiet.

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących gminę Karczew na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W 2020 roku na terenie gminy Karczew odnotowanych zostało 147 urodzeń oraz 188 zgonów, zatem przyrost naturalny wyniósł wówczas -41, co odpowiadało przyrostowi naturalnemu -2,58 na 1000 mieszkańców.

Tabela 1. Przyrost naturalny w gminie Karczew na przestrzeni lat 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
urodzenia żywe	161	162	147
zgony	169	170	188
przyrost naturalny	-8	-8	-41

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Karczew według ekonomicznych grup wieku w 2020 roku przedstawia się następująco:

- 18,4% jest w wieku przedprodukcyjnym – do 17 roku życia;
- 57,7% mieszkańców Gminy jest w wieku produkcyjnym – (kobiety – 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat);
- 23,9% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym – (kobiety – 60 lat i więcej, mężczyźni – 65 lat i więcej).

Poniższa tabela prezentuje ludność gminy Karczew według ekonomicznych grup wieku na przestrzeni lat 2018-2020. W tym okresie nastąpiły niekorzystne przemiany demograficzne, gdyż zauważalny jest sukcesywny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle społeczeństwa. Jednocześnie zaobserwować można wzrost odsetka osób będących w wieku przedprodukcyjnym oraz regularny spadek udziału osób w wieku produkcyjnym. Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w 2020 roku prezentował się nieco odmiennie od wskaźników w całym województwie mazowieckim, gdyż osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 19,4%, w wieku produkcyjnym – 58,6%, natomiast w wieku poprodukcyjnym – 22,1%.

Tabela 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w gminie Karczew w latach 2018-2020 (w procentach)

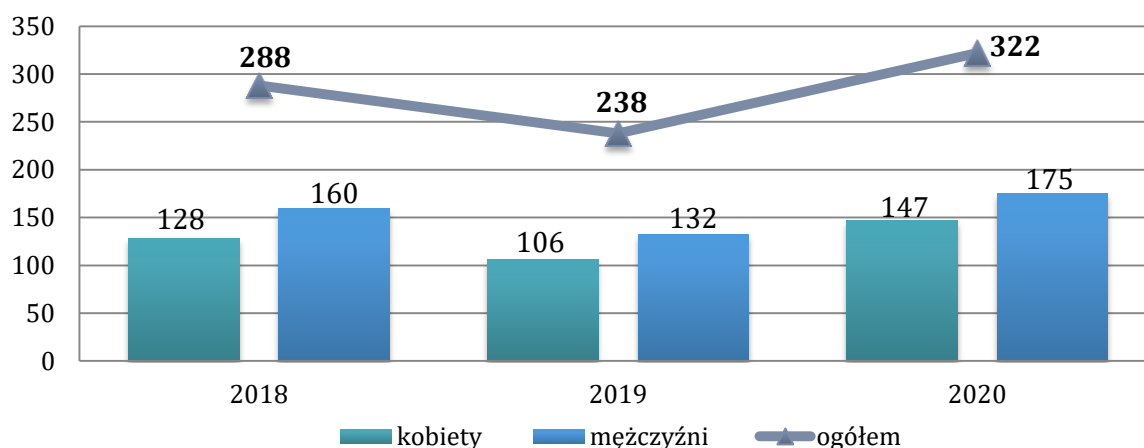
wyszczególnienie	2018	2019	2020
wiek przedprodukcyjny	17,9	18,1	18,4
wiek produkcyjny	59,3	58,5	57,7
wiek poprodukcyjny	22,8	23,4	23,9

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

RYNEK PRACY

Na koniec 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Otwocku zarejestrowanych było łącznie 322 mieszkańców gminy Karczew, tj. o 35,3% więcej niż w roku 2019. Mężczyźni stanowili 54,3% wszystkich bezrobotnych (175 osób), natomiast kobiety – 45,7% (147 osób). Wzrost liczby osób bezrobotnych jest skorelowany ze zmianami gospodarczymi w Polsce na skutek wystąpienia pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 oraz wynikających z niej obostrzeń ograniczających funkcjonowanie licznych sektorów i branż. W okresie pandemii zatrudnienie straciło wiele osób, przede wszystkim pracujących w obszarach szczególnie dotkniętych wprowadzanymi ograniczeniami oraz mających umowy cywilno-prawne. Skutki pandemii na rynku pracy mogą być jednak odroczone i dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej, między innymi kryzys występujący w wielu branżach. Radzenie sobie z epidemią, a w jej następstwie z kryzysem gospodarczym i pogorszeniem sytuacji na rynku pracy, będzie wymagało w perspektywie najbliższych lat, zwrócenia szczególnej uwagi na podejmowanie działań wspierających mieszkańców w tym zakresie.

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych w podziale na płeć w gminie Karczew w latach 2018-2020

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Otwocku zarejestrowanych było 3,5% mieszkańców Gminy w wieku produkcyjnym, przy czym udział mężczyzn był nieco wyższy niż w przypadku kobiet. Mężczyźni pozostający bez pracy stanowili wówczas 3,6% wszystkich mężczyzn w wieku 18-60 lat z terenu Gminy, natomiast w przypadku kobiet było to 3,4%. Na przestrzeni ostatnich lat zarówno odsetek bezrobotnych mężczyzn, jak i kobiet ulegał wahaniom przyjmując w 2020 roku najwyższą wartość.

Tabela 3. Udział bezrobotnych mieszkańców gminy Karczew zarejestrowanych w PUP w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2018-2020 (w procentach, stan na koniec grudnia)

wyszczególnienie	2018	2019	2020
mężczyźni	3,2	2,7	3,6
kobiety	2,9	2,4	3,4
ogółem	3,1	2,6	3,5

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy. Jest to zjawisko niekorzystne, ponieważ świadczy o braku chęci podjęcia pracy lub o braku możliwości podjęcia zatrudnienia. W 2020 roku udział mieszkańców gminy Karczew długotrwanie bezrobotnych w stosunku do 2018 roku zwiększył się o 1 pp. Szczególną uwagę należy zwrócić również na fakt, że osoby długotrwanie bezrobotne, stanowią znaczny odsetek spośród wszystkich osób pozostających bez pracy.

Tabela 4. Liczba długotrwanie bezrobotnych mieszkańców gminy Karczew zarejestrowanych w PUP w latach 2018-2020

wyszczególnienie	31 grudnia 2018		31 grudnia 2019		31 grudnia 2020	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	288	100	238	100	322	100
długotrwanie bezrobotni	124	43	100	42	141	44

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

INFRASTRUKTURA SPORTOWA, REKREACYJNA I KULTURALNA

Zasoby sportowe, rekreacyjne i kulturalne Gminy stanowią niebagatelny element lokalnej infrastruktury społecznej, który ma wpływ na sposób funkcjonowania rodzin oraz dzieci, a także animując czas wolny mieszkańców determinuje jakość życia lokalnej społeczności.

Działalność w zakresie kultury, wychowania i rekreacji na terenie Gminy prowadzi szereg podmiotów, m.in. **Centrum Kultury i Sportu w Karczewie**. Do infrastruktury CKiS zalicza się:

- Dom Kultury, który zlokalizowany jest w Karczewie przy ul. Widok 2. Obiekt dysponuje 4 salami, w których prowadzone są zajęcia stałe i warsztaty oraz salą widowiskową i „Piwnicą Pod Barankiem”, gdzie oprócz zajęć i spotkań odbywają się również koncerty, przedstawienia czy programy artystyczne,
- Hala Sportowa mieszcząca się przy ul. Bohaterów Westerplatte 55,
- Bezpłatna wypożyczalnia rowerów przy Hali Sportowej CKiS Karczew,
- Stadion, który jest przystosowany do organizowania imprez sportowych, sportowo-rekreacyjnych, imprez masowych oraz zajęć treningowych,
- sztuczne boisko,

- Boisko Orlik.
- Przy Centrum Kultury i Sportu spotykają się na próbach i działają:
 - Zespół dziecięcy „Gębule”,
 - Zespół ludowy „Sołtysi”,
 - Amatorski Teatr KARTA,
 - Karczewski Teatr Seniora „Pasjonaci”,
 - Grupa Teatralna NietakT.

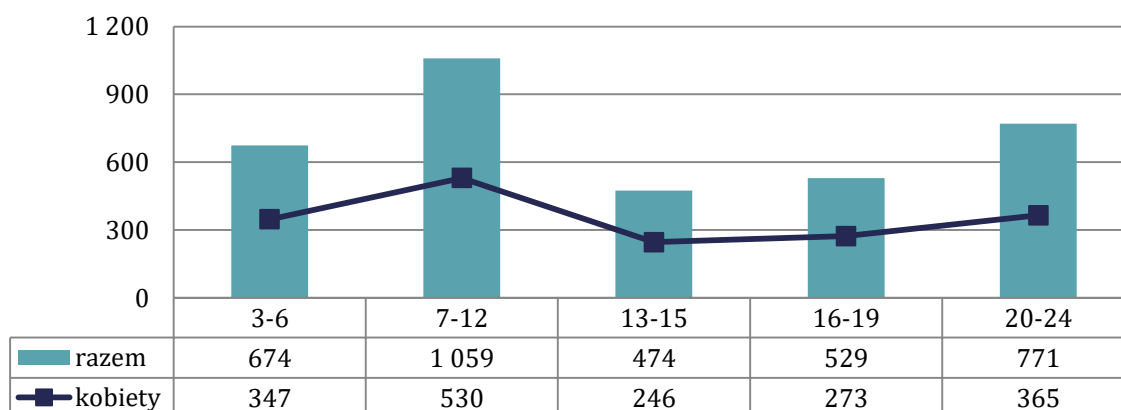
Za działalność w zakresie promocji i upowszechniania czytelnictwa, popularyzacji literatury oraz udzielania informacji i profesjonalnej pomocy w poszukiwaniu wiadomości odpowiedzialna jest **Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Karczewie**.

Ponadto na terenie Gminy działalność prowadzi **Świetlica Środowiskowa**, którą prowadzi Stowarzyszenie „W stronę słońca”. Ma ona ogromny wpływ na wychowanie i profilaktykę zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży. Placówka jest przeznaczona przede wszystkim dla dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych, w tym dotkniętych problemem przemocy oraz uzależnienia, a zajęcia odbywające się w niej mają na celu ogólną poprawę funkcjonowania dziecka w środowisku rówieśniczym i rodzinnym, a także zapewniają jego prawidłowy rozwój psychospołeczny. W 2020 roku do Świetlicy uczęszczało 25 dzieci, z czego 20 z rodzin alkoholowych.

EDUKACJA I WYCHOWANIE

W wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) w 2020 roku było 3 507 mieszkańców gminy Karczew. Liczba kobiet w tym przedziale wiekowym jest nieznacznie większa od liczby mężczyzn, bowiem w wieku 3-24 lat było wówczas 1 761 dziewcząt oraz 1 746 chłopców. Rozpatrując kwestię ludności Gminy z podziałem na poszczególne edukacyjne grupy wiekowe możemy zauważyć, że w 2020 roku najwięcej osób miało 7-12 lat (1 059 osób) oraz 20-24 lata (771 osób). Ludność Gminy według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku prezentuje poniższy wykres.

Wykres 4. Ludność gminy Karczew według edukacyjnych grup wieku z podziałem na płeć w 2020 roku

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Gmina Karczew jest organem prowadzącym jednostki oświatowe znajdujące się na obszarze miasta Karczew oraz poszczególnych sołectw. Wśród jednostek organizacyjnych Gminy realizujących zadania z zakresu wychowania i dydaktyki znajduje się:

- Przedszkole Nr 1 w Karczewie,
- Przedszkole Nr 2 „Tęczowa Kraina” w Karczewie,
- Przedszkole Nr 3 „Ługuś” w Karczewie,
- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Bolesława Prusa w Karczewie,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Bohaterów Westerplatte w Karczewie,
- Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Glinkach,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Otwocku Wielkim, w którego w skład wchodzi: Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Otwocku Wielkim oraz Przedszkole w Otwocku Wielkim,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sobiekursku, w którego w skład wchodzi: Szkoła Podstawowa im. Jerzego Kukuczki w Sobiekursku oraz Przedszkole w Sobiekursku,
- Zespół Szkół im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Karczewie.

Na terenie gminy Karczew w 2020 roku funkcjonowały także 4 placówki oświatowe, dla których organem rejestrującym jest Gmina Karczew. Zaliczały się do nich: Niepubliczne Przedszkole „Zielona Kraina” w Karczewie, Niepubliczne Przedszkole „Plastuś” w Otwocku Małym, Niepubliczne Przedszkole „Wisełka” w Nadbrzeżu oraz Szkoła Podstawowa im. Stanisława Mikołajczyka w Nadbrzeżu. Na terenie Gminy działalności nie prowadzi żłobek/klub dziecięcy zapewniający opiekę nad dziećmi do lat 3.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujących na terenie gminy Karczew należą:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Samopomocy Środowiskowej,
- Urząd Miejski,
- Komisariat Policji,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- placówki oświatowe,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych,
- lokalny telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”,
- Punkt Informacyjny dla Osób Uzależnionych od Narkotyków,
- Centrum Kultury i Sportu,
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna,
- Świetlica Środowiskowa.

Są to instytucje i miejsca prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom bądź wspomagające taką działalność. Kooperacja tych podmiotów odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom alkoholowym i narkotykowym na terenie gminy Karczew można zaliczyć:

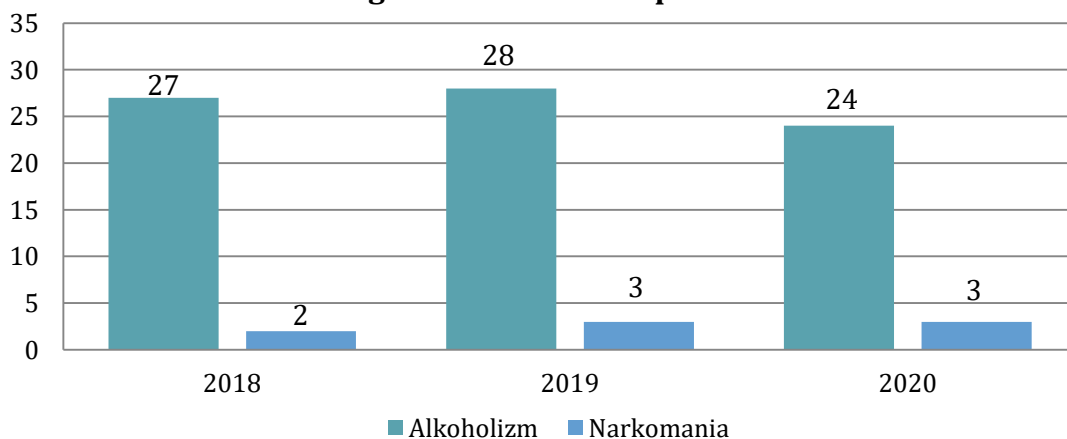
- pedagogów, psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych, wychowawczych, terapeutów uzależnień, specjalistów pełniących dyżury w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych oraz Punkcie Informacji dla Osób Uzależnionych od Narkotyków,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Samopomocy Środowiskowej,
- funkcjonariuszy Policji,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- niepijących alkoholików, członków wspólnoty AA.

PROBLEM ALKOHOLOWY I NARKOTYKOWY NA TERENIE GMINY KARCZEW

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak leczenie, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2020 roku z pomocy i wsparcia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Karczewie z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystały 24 rodziny, a także 3 rodziny zmagające się z problemem narkomanii. W porównaniu do roku 2018 roku zauważyć można spadek liczby rodzin korzystających ze wsparcia z powodu alkoholizmu (różnica 3 rodzin) oraz niewielki wzrost liczby rodzin otrzymujących pomoc z powodu narkomanii (różnica 1 rodziny).

Wykres 5. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu i narkomanii w gminie Karczew na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018, 2019 i 2020 rok

Kolejną analizowaną kwestią są działania podejmowane przez funkcjonariuszy Policji w celu przeciwdziałania problemowi uzależnienia. W 2020 roku, w stosunku do poprzednich lat, można zauważyć znaczący wzrost liczby zabranych praw jazdy z powodu nietrzeźwości kierowców. W przedmiotowym roku ich liczba wyniosła 131 i w porównaniu do 2018 roku zwiększyła się o 33,7%, natomiast w stosunku do 2019 roku zauważalny jest wzrost o 147,2%.

Tabela 5. Liczba zabranych praw jazdy z powodu nietrzeźwości kierowców w gminie Karczew w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba zabranych praw jazdy z powodu nietrzeźwości kierowców	98	53	131

Źródło: dane udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Otwocku

W 2020 roku funkcjonariusze Policji interweniowali 107 razy z powodu nadużywania alkoholu oraz 39 razy w związku z zażywaniem narkotyków. Na przestrzeni analizowanych lat liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz zażywaniem narkotyków zwiększyła się. W porównaniu do 2018 roku liczba interwencji do osób nadużywających alkoholu wzrosła o 16,3%, natomiast w przypadku osób zażywających narkotyki zauważalny jest wzrost o 14,7%.

Tabela 6. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu i zażywaniem narkotyków w gminie Karczew w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu	92	43	107
liczba interwencji związanych z zażywaniem narkotyków	34	36	39

Źródło: dane udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Otwocku

Jednym z głównych zadań Policji jest zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa, zarówno w miejscu publicznym, ale i w środowisku domowym, gdy członek/członkowie rodziny dopuszczają się stosowania przemocy wobec innych. W przypadku rozpoznania takich sytuacji funkcjonariusze podejmują interwencje domowe, których w 2020 roku odbyło się 54, w 2019 roku – 63, natomiast w 2018 roku – 48.

Ważnym aspektem działalności Policji jest również prowadzenie szerokich akcji edukacyjnych i prewencyjnych, dlatego co roku funkcjonariusze Policji wraz z placówkami oświatowymi organizują szereg działań w zakresie abstynencji alkoholowej i narkotykowej oraz zachowania trzeźwości za kierownicą.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE KARCZEW

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Karczewie, powołana przez Burmistrza Karczewa do wykonywania zadań gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119). Według stanu na koniec 2020 roku Komisja liczyła 7 członków.

Dane dotyczące działań GKRPA podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020 przedstawia poniższa tabela. W 2020 roku członkowie GKRPA przeprowadzali rozmowy z 10 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 3 członkami rodzin osób uzależnionych. Podjęto również czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnienia wobec 7 osób z problemem alkoholowym oraz wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 7 mieszkańców Gminy. Na przestrzeni lat 2018-2020 odnotowany został spadek liczby osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, z którymi przeprowadzono rozmowy. Znaczny spadek jest również zauważalny w przypadku osób, w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do zobowiązania ich poddaniu się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia. Ponadto nieznacznie zmniejszyła się liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Szczegółowe dane dotyczące podejmowanych działań GKRPA w Karczewie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Karczewie wobec osób uzależnionych w latach 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	19	11	10
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	10	8	3
liczba osób w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	24	21	7
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	8	8	7

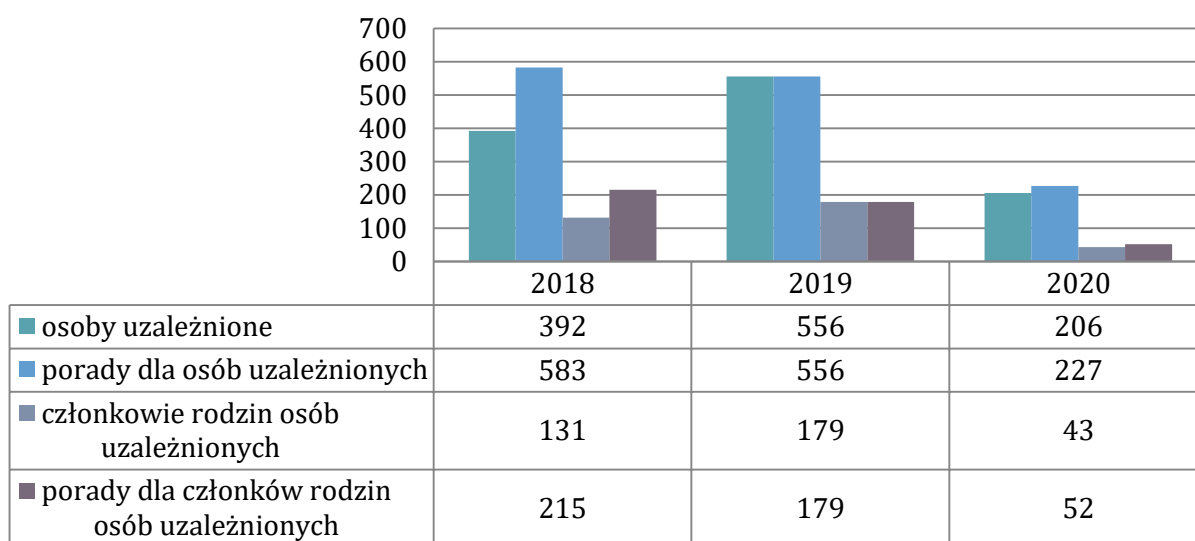
Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Na terenie Gminy Karczew osoby doświadczające sytuacji kryzysowych mogą uzyskać pomoc i wsparcie w 2 Punktach Konsultacyjnych. W 2020 roku Punkty czynne były średnio przez 84 godziny w miesiącu. W Punktach porad udziela:

- certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień,
- osoba w trakcie szkolenia do uzyskania certyfikatu,
- psycholog,
- prawnik,
- Kierownik MGOŚŚ.

W 2020 roku w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych udzielono 227 porad 206 osobom z problemem alkoholowym oraz 52 porady 43 dorosłym członkom rodzin osób z problemem uzależnienia. Na przestrzeni ostatnich lat zauważalny jest spadek liczby osób uzależnionych oraz członków ich rodzin zgłaszających się do Punktu oraz liczby udzielonych im porad. Odnotowany w 2020 roku spadek w stosunku do roku poprzedniego może być jedną z konsekwencji pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, który utrudnił mieszkańcom kontakt ze specjalistami.

Wykres 6. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

Ważnym zasobem na terenie Gminy jest grupa samopomocowa dla osób uzależnionych AA. Nie działają natomiast samopomocowe grupy wsparcia dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym (Al-Anon), grupy wsparcia dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (Al.-Ateen) oraz grupy wsparcia dla dorosłych dzieci alkoholików (DDA).

W zakresie działalności profilaktycznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Karczewie inicjuje również szereg działań edukacyjnych dla najmłodszej części społeczeństwa, ale także rodziców i nauczycieli. Z uwagi na wystąpienie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 w 2020 roku możliwość realizacji szeroko zakrojonych oddziaływań została ograniczona, niemniej innymi programami profilaktycznymi (niż w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonych przez PARPA, ORE, KBdSPN, IPiN) objęto 439 uczniów, 39 nauczycieli oraz 95 rodziców. W porównaniu do poprzednich lat zauważyć można wzrost liczby nauczycieli i rodziców oraz spadek uczniów biorących udział w programach profilaktycznych.

Tabela 8. Liczba osób biorących udział w programach profilaktycznych w gminie Karczew na przestrzeni lat 2018-2020

wyszczególnienie	2018	2019	2020
liczba uczniów	640	600	439
liczba nauczycieli	30	25	39
liczba rodziców	80	50	95

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE KARCZEW

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu. Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 600 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2,5 mln osób pijących alkohol szkodliwie.

W roku 2020 wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Karczew wyniosła łącznie 14 770 633 zł, w tym 6 146 866 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 1 352 104 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa), a także 7 271 663 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1. Można zauważyć, że wartość sprzedanego alkoholu w stosunku do 2018 roku wzrosła o 9,8%.

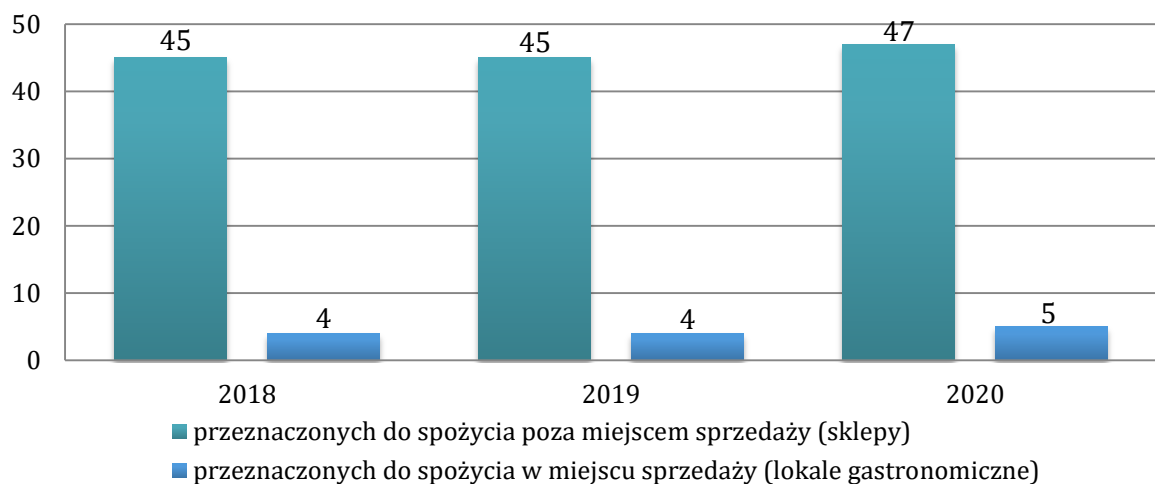
Rysunek 2. Wartość sprzedanego na terenie gminy Karczew alkoholu w latach 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

W roku 2020 na terenie gminy Karczew działalność prowadziły łącznie 52 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 47 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 5 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. W 2020 roku w porównaniu do poprzednich lat liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych nieznacznie się zwiększyła – w 2018 i 2019 roku było ich po 49, natomiast w 2020 roku – 52.

Wykres 7. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Karczew na przestrzeni lat 2018-2020

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2018, 2019 i 2020 rok

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest to metoda analizy strategicznej pozwalająca skonfrontować ze sobą pozytywne i negatywne czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne. Innymi słowy SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji. Polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S (Strengths)** – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę;
- **W (Weaknesses)** – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę;
- **O (Opportunities)** – szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany;
- **T (Threats)** – zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">■ Prowadzenie różnorodnej działalności kulturalnej pozytywnie wpływającej na rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży oraz wzmacniającej kompetencje wychowawcze rodziców, a także ogólny poziom integracji rodzin.■ Rozwinięta infrastruktura kulturalna, sportowa, rekreacyjna i oświatowa, a także prowadzenie działalności w zakresie animowania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży, w tym Świetlica Środowiskowa.■ Rozwinięta baza instytucjonalna i zasoby ludzkie działające w obszarze wsparcia osób i rodzin przeżywających trudności (Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko-Gminny Ośrodek Samopomocy Środowiskowej, Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych, Punkt dla Osób Uzależnionych od Narkotyków, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).■ Spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu.	<ul style="list-style-type: none">■ Problem depopulacji – ujemny przyrost naturalny.■ Wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie ludności przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku produkcyjnym.■ Wzrost liczby osób bezrobotnych oraz udziału osób pozostających bez zatrudnienia w wieku produkcyjnym.■ Wysoki odsetek osób długotrwale bezrobotnych.■ Brak placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3.■ Konieczność udzielania wsparcia z powodu problemu uzależnień, zarówno od alkoholu, jak i narkotyków.■ Wzrost liczby zatrzymanych praw jazdy z powodu nietrzeźwości kierowców.■ Wzrost liczby interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu i zażywaniem narkotyków.■ Brak grup samopomocowych dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym, dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz dla dorosłych dzieci alkoholików.■ Wzrost sprzedanego alkoholu na przestrzeni ostatnich lat oraz liczby punktów sprzedaży w Gminie.

- Funkcjonowanie grupy samopomocowej AA.
- Udzielanie specjalistycznego wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- Prowadzenie szerokiej działalności edukacyjnej i profilaktycznej wśród dzieci, rodziców oraz nauczycieli.

- Wzrost przemocy w rodzinie i uruchamianych procedur Niebieskich Kart, gdzie występuje problem uzależnień.

SZANSE

- Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą.
- Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie uzależnieniom.
- Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dotyczące problemu uzależnień.
- Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania.
- Organizowanie szkoleń podnoszących umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką uzależnień oraz pracujących z osobami uzależnionymi.
- Dostęp do informacji oraz bezpłatnej pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych dzięki funkcjonowaniu 2 Punktów Konsultacyjnych.
- Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi.
- Udzielanie konsultacji psychologiczno-pedagogicznych dla rodzin.
- Dostęp mieszkańców do informacji na temat możliwych form pomocy w przypadku problemów uzależnień i przemocy.
- Wzrost świadomości społecznej na temat negatywnych konsekwencji wynikających z uzależnień.
- Rozwijająca się współpraca międzyinstytucjonalna.

ZAGROŻENIA

- Negatywne wzorce zachowań społecznych, w szczególności w zakresie okazjonalnego sięgania po alkohol.
- Wypalenie zawodowe dotyczące części kadry instytucji przeciwdziałających uzależnieniom.
- Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, uzależnienia członków rodziny, niechęć do współpracy.
- Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym.
- Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.
- Podejmowanie zachowań ryzykownych, w tym inicjacji alkoholowej i narkotykowej przez dzieci i młodzież, skutkujące problemami uzależnień.
- Nasilenie się problemu marginalizacji i wykluczenia społecznego w środowiskach dotkniętych uzależnieniami.
- Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności.
- Rozpad więzi rodzinnych.
- Zwiększenie dostępu do substancji psychoaktywnych w Gminie.
- Negatywny wpływ pandemii COVID-19 na bezrobocie, problem uzależnień i przemocy.

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu jest:

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających ze spożywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz podniesienie świadomości lokalnej społeczności w zakresie ich szkodliwości dla zdrowia.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. Wspieranie postaw abstynenckich wśród lokalnej społeczności oraz budowanie systemu profilaktyki i prewencji uzależnień dla mieszkańców Gminy.
2. Rozwijanie dostępnych form terapii i dostępności pomocy osobom oraz rodzinom dotkniętym problemem uzależnień, przemocy, w dostępie do specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.
3. Stałe monitorowanie skali problemów uzależnień w Gminie i rozpoznawanie środowisk dotkniętych tym problemem oraz szczególnie narażonych na zjawisko uzależnienia.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów.

Cel operacyjny nr 1

Wspieranie postaw abstynenckich wśród lokalnej społeczności oraz budowanie systemu profilaktyki i prewencji uzależnień dla mieszkańców Gminy.

- Ograniczanie skali spożywania alkoholu oraz zażywania substancji psychoaktywnych zarówno przez dzieci i młodzież, jak i dorosłych mieszkańców Gminy oraz dostępności tych substancji na jej terenie.
- Zminimalizowanie liczby interwencji podejmowanych wobec osób nietrzeźwych i nadużywających narkotyków.
- Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej przez dzieci i młodzież.
- Promowanie wiedzy odnośnie negatywnych skutków spożywania alkoholu i zażywania narkotyków oraz uzależnień behawioralnych, a także udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie dla dzieci i młodzieży programów z zakresu profilaktyki alkoholizmu i narkomanii, przeciwdziałania przemocy, promocji zdrowia oraz bezpieczeństwa.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UM, GKRPA, KP, ŚŚ, MGOPS, placówki oświatowe, NGO.
2.	Rozwijanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz promowanie udziału w tych formach w społeczności lokalnej.	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego.	UM, CKiS, ŚŚ, MGBP, NGO, MGOPS, placówki oświatowe.
3.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów i programów profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdsPN, IPiN.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UM, placówki oświatowe, GKRPA, ŚŚ, MGOPS.
4.	Organizowanie oraz dofinansowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w zakresie profilaktyki używania alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych przez dzieci i młodzież.	Liczba zorganizowanych/ dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych. Liczba uczestników.	UM, GKRPA, placówki oświatowe, MGOPS, ŚŚ, NGO.
5.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi oraz narkomanii, jak również dotyczących uzależnień behawioralnych.	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina. Szacunkowa liczba odbiorców kampanii.	UM, GKRPA, placówki oświatowe, MGOPS, MGOŚS, KP, ŚŚ, placówki ochrony zdrowia, PPP, PCPR, Grupa AA, NGO.

6.	Organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, psychologicznych, socjoterapeutycznych oraz z zakresu terapii pedagogicznej dla dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia w Świetlicy Środowiskowej.	Liczba dzieci objętych wsparciem w placówce.	MGOPS, UM, NGO, ŚŚ.
7.	Organizowanie konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo, profilaktykę uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.	Liczba uczestników konkursów promujących zdrowie, aktywność ruchową, bezpieczeństwo i profilaktykę uzależnień. Liczba zorganizowanych konkursów.	MGOPS, NGO, GKRPA, UM, CKiS, placówki oświatowe, ŚŚ, KP, MGBP.
8.	Popularyzowanie informacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz promocji zdrowia za pośrednictwem ulotek, broszur i plakatów.	Liczba i nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych i promocyjnych.	UM, placówki oświatowe, MGOPS, MGOSŚ, GKRPA, NGO, CKiS, MGBP, ŚŚ, PK, placówki ochrony zdrowia
9.	Prowadzenie dla dzieci i młodzieży programów z zakresu uzależnień behawioralnych.	Liczba zorganizowanych programów profilaktycznych. Liczba uczestników programów.	UM, GKRPA, KP, ŚŚ placówki oświatowe, NGO.
10.	Współpraca z Policją, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Samopomocy Środowiskowej, Zespołem Interdyscyplinarnym, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie Gminy, w zakresie propagowania zasad trzeźwości i promocji zdrowia.	Liczba działań podjętych we współpracy z podmiotami działającymi na terenie Gminy, w zakresie wzmacniania abstynencji i promowania jej.	UM, NGO, GKRPA, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, MGOPS, MGOSŚ, KP, CKiS, MGBP, ŚŚ, PK.
11.	Organizowanie i udział w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania przemocy	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania	MGOPS, UM, ZI, GKRPA.

	i ochrony zdrowia dla osób i podmiotów świadczących pomoc i wsparcie mieszkańcom w kryzysie.	przemocy. Liczba uczestników szkoleń.	
12.	Prowadzenie działań informacyjnych dla podmiotów handlujących napojami alkoholowymi.	Liczba przeprowadzonych działań informacyjnych. Liczba wydanych materiałów edukacyjnych.	GKRPA, UM.
13.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim.	Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.	GKRPA, UM.
14.	Podejmowanie działań pokontrolnych, a w razie konieczności interwencji w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.	Liczba wydanych zaleceń pokontrolnych. Liczba wszczętych postępowań mandatowych przez KP w związku z kontrolami.	GKRPA, UM, KP.
15.	Opiniowanie wniosków związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z przepisami prawa miejscowego.	Liczba wydanych opinii (postanowień) o lokalizacji punktu sprzedaży.	GKRPA.

Cel operacyjny nr 2

Rozwijanie dostępnych form terapii i dostępności pomocy osobom oraz rodzinom dotkniętym problemem uzależnień, przemocy, w dostępie do specjalistycznego poradnictwa i wsparcia.

- Poprawa dostępności i jakości usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla rodzin i osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz dotyczących uzależnień behawioralnych.
- Podniesienie skuteczności systemu motywowania do podjęcia i kontynuowania leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków.
- Aktywizacja społeczno-zawodowa osób uzależnionych od alkoholu/narkotyków w środowisku lokalnym oraz osób dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Podjęcie czynności zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby zgłoszone do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego, przeprowadzanie rozmów w sprawach osób nadużywających alkoholu, motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.	Liczba zgłoszeń w sprawie leczenia odwykowego. Liczba osób, z którymi członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego. Liczba osób zmotywowanych do dobrowolnego leczenia odwykowego. Liczba osób, które zakończyły leczenie odwykowe.	GKRPA.

2.	<p>Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu: zlecenie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów i instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia, występowanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w charakterze strony przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe, zakładanie „Niebieskich Kart” i przekazywanie ich do Zespołu Interdyscyplinarnego, powiadomienie Komisariatu Policji lub prokuratury o podejrzeniu stosowania przemocy.</p>	<p>Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego i liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego. Liczba założonych „Niebieskich Kart”.</p>	GKRPA.
3.	<p>Organizowanie wsparcia i pomocy osobom z problemem narkotykowym i alkoholowym, jak również dotyczących uzależnień behawioralnych.</p>	<p>Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym. Liczba zorganizowanych działań wspierających osoby z problemem narkotykowym, alkoholowym i dotyczących uzależnień behawioralnych.</p>	UM, NGO, GKRPA, MGOPS, MGOŚŚ, PK, Grupa AA.
4.	<p>Wspieranie organizacyjne stowarzyszeń trzeźwościowych i grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) oraz tworzenie warunków do powstania i rozwoju grup dla osób współuzależnionych.</p>	<p>Liczba osób objętych działaniami grup samopomocowych. Liczba organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki uzależnień</p>	UM, NGO, GKRPA.

		(stowarzyszenia, kluby abstynenta) oraz grup samopomocowych.	
5	Prowadzenie konsultacji i udzielanie porad terapeutycznych, psychologicznych oraz prawnych.	Liczba osób objętych poradnictwem specjalistycznym (prawne, terapeutyczne, psychologiczne). Liczba udzielonych porad.	UM, MGOPS, PK, MGOŚS.
6	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych z zakresu uzależnień i przemocy oraz sposobów jej przeciwdziałania.	Liczba rozpowszechnionych informacji w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy.	UM, GKRPA, MGOPS, MGOŚS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

Cel operacyjny nr 3

Stałe monitorowanie skali problemów uzależnień w Gminie i rozpoznawanie środowisk dotkniętych tym problemem oraz szczególnie narażonych na zjawisko uzależnienia.

- Systematyczna ocena stanu zagrożenia problemem alkoholowym i narkotykowym na terenie Gminy.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.	Liczba instytucji współpracujących ze sobą w ramach Programu. Liczba podjętych działań.	GKRPA, MGOPS, MGOŚS, KP, PK, UM, ŚŚ, ZI, Grupa AA, placówki oświatowe.
2.	Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką uzależnień, profilaktyki, przemocy itp.	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących udział w szkoleniach.	MGOPS, MGOŚS, GKRPA, UM
3.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych na terenie Gminy.	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej. Liczba przeprowadzonych diagnoz.	Urząd Miejski przy współpracy z pozostałymi realizatorami Programu.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie GKRPA w Karczewie otrzymują wynagrodzenie w wysokości 5% minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2022-2025 roku (Dz. U. z 2020 r, poz. 1690) za każdorazowy udział w pracach Komisji, obejmujących:
 - uczestniczenie w posiedzeniach Komisji,
 - uczestniczenie w posiedzeniu Zespołu ds. leczenia odwykowego Komisji, w tym przeprowadzanie rozmów z osobami uzależnionymi i orzekanie o obowiązku leczenia,
 - uczestniczenie w posiedzeniu Zespołu ds. opiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przedmiotowych uchwał Rady Miejskiej w Karczewie,
2. Wynagrodzenie dla członków GKRPA wypłacane będzie na podstawie miesięcznego zestawienia udziału w pracach Komisji, o których mowa w pkt. 1.
3. Za obsługę administracyjną oraz prowadzenie dokumentacji Komisji ustala się wynagrodzenie na podstawie odrębnie zawartej umowy.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców gminy Karczew, z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawiciele służb, instytucji, organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFIAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ

PRZECIWDZIAŁAIA NARKOMANII NA LATA 2022-2025

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025 powierza się Burmistrzowi Karczewa we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Karczewie.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022-2025 rok realizowany będzie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2025 r.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii oraz rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności, tylko w drodze uchwały podjętej przez Radę Miejską w Karczewie.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii powinny opierać się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy przyjąć zasadę triangulacji technik badawczych poprzez zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,

- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) Kryterium skuteczności (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) Kryterium efektywności – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) Kryterium użyteczności – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) Kryterium trafności – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy realizowanego Programu:

- burmistrz sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport,
- burmistrz sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom informację z realizacji zadań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przesyła ją do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następnego po roku, którego dotyczy informacja.

Przewodniczący Rady
Piotr Żelazko